

Vlaanderen
is landbouw & visserij

VLIF

Activiteitenverslag 2015

DEPARTEMENT
LANDBOUW & VISSERIJ

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUW

VLIF

Activiteitenverslag 2015

Colofon

Samenstelling

Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijke uitgever

Jules Van Liefferinge, secretaris-generaal

Depotnummer

D/2016/3241/086

Lay-out

Dienst communicatie

Een digitale versie vindt u terug op

<http://lv.vlaanderen.be/nl/voorlichting-info/publicaties/investeren>

VOORWOORD

In 2015 konden de landbouwers voor het eerst VLIF-steun aanvragen in het kader van het derde Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III). Dit plan werd door de Europese Commissie goedgekeurd voor de periode 2015 tot 2020. Het VLIF wil ook in de toekomst de motor blijven van een weerbare, wendbare en duurzame landbouw. Door investeringen in de primaire sector en de agrovoeding te ondersteunen, wil Vlaanderen via het VLIF niet alleen de economische performantie van bedrijven bevorderen, maar hen ook stimuleren om milieu- en klimaatvriendelijk te produceren.

In eerste instantie werd gekozen voor continuïteit van de belangrijkste VLIF-maatregelen, met name de steun voor investeringen op landbouwbedrijven en de overname van landbouwbedrijven. De voorwaarden van deze maatregelen werden licht bijgesteld. Zo werd het minimum bruto bedrijfsresultaat verlaagd van 50.000 euro naar 40.000 euro per bedrijfsleider. De doorgevoerde veranderingen zijn vooral procedureel, waarbij bijvoorbeeld alle VLIF-steunaanvragen vanaf 5 januari 2015 uitsluitend nog via het e-loket voor het departement Landbouw en Visserij ingediend worden. Daarnaast werd, conform de Europese regelgeving, een selectieprocedure uitgewerkt met het oog op de goedkeuring van PDPO III door de Europese Commissie. De lidstaten kregen de opdracht selectiecriteria uit te werken die borg staan voor de gelijke behandeling van de aanvragers, een beter gebruik van de financiële middelen en de uitvoering van de Europese doelstellingen inzake plattelandsontwikkeling.

In de loop van 2015 werden alle VLIF-maatregelen uitgerold. Er werd een breder publiek aangesproken, door de creatie van bijvoorbeeld de nieuwe maatregel 'Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven'. Voor bepaalde types van bedrijven en subsectoren zijn de voorwaarden om te kunnen genieten van de overnamesteun voor jonge landbouwers of van de investeringssteun niet haalbaar. Dikwijls gaat het om bedrijven met een beperkte bedrijfsomvang, die nieuwe teelten of alternatieve vormen van productiemethodes en commercialisatiestructuren ontwikkelen.

Daarnaast is er de maatregel 'Steun voor niet-productieve investeringen'. Deze heeft als doel de biodiversiteit te verhogen, het bodembeheer te verbeteren, de erosie te verminderen en het waterbeheer te verbeteren. Het gaat om investeringen in natuur- en landschapsbeheer die inspanningen van de landbouwer vergen, maar geen inkomsten genereren.

Tot slot is er bij het VLIF ook oog voor innovatie. Daarom werd de maatregel 'Projectsteun voor innovaties in de landbouw' gelanceerd. Niet alleen verduurzaming moet worden gestimuleerd, ook de bestaande expertise en know how moeten verder ontwikkeld worden en up to date gehouden worden. De maatregel rond innovatie wil pure innovatie en vernieuwing stimuleren op het land- en tuinbouwbedrijf. Deze maatregel is een aanvulling op de gewone investeringssteun, waarbij de allernieuwste innovaties niet subsidiabel zijn. Zo kunnen nu ook voortrekkers en pioniers steun genieten.

In 2015 werd volop ingezet om de steunaanvragen die werden ingediend tot en met 2014, verder af te handelen. In 2016 wordt dan de dossierbehandeling van de geselecteerde steunaanvragen in 2015 aangepakt. De in 2015 geselecteerde verrichtingen worden namelijk nog getoetst aan de VLIF-voorwaarden. De selectiebrief, die de land- en tuinbouwer ontvangt, is met andere woorden een 'toegangsticket' tot VLIF-steun. De steun wordt immers pas na onderzoek en het bewijs van de vervulling van de gestelde voorwaarden toegekend.

Uit de analyse van de statistieken over de ingediende steunaanvragen blijkt duidelijk de malaise in sommige deelsectoren. Binnen de globale landbouwsector is er wel nog steeds investeringsbereidheid. Er waren namelijk 1.752 unieke steunaanvragen voor 10.267 investeringslijnen, inclusief de herkansingen. Na het toepassen van de selectieprocedure werden 8.026 investeringslijnen, ofwel 78%, weerhouden. Deze zullen verder onderzocht worden voor steunverlening. De geselecteerde lijnen zijn verspreid over 1.431 steunaanvragen, ofwel 82% van de totaal unieke ingediende steunaanvragen. Van het gevraagde subsidie-equivalent, op basis van subsidiabele kosten, werd, na de selectie, 80% weerhouden. Dit komt overeen met 74% van de aangemelde subsidiabele investeringskost waarvoor een subsidie-equivalent voor selectie berekend is.

De selectie heeft geen weerslag op de ingediende 30%-investeringen, met uitzondering van de categorie precisielandbouw. Deze categorie is namelijk gevoelig voor de filter 'minimaal 15.000 euro subsidiabele kosten'. De impact van de selectie is vooral zichtbaar voor de investeringen in de 15%-steungroep, die minder op duurzaamheid scoren. De impact voor de jonge landbouwer (jonger dan 40 jaar) is wel miniem.

Uit de invoering van het selectiesysteem voor steunaanvragen ingediend in 2015, blijkt dat de selectie ontwikkeld voor investeringssteun, de maatregeldoelstelling accentueert. De investeringen met een hogere score op duurzaamheid en de investeringen uitgevoerd door jonge landbouwers, werden geselecteerd voor subsidiëring. Hierdoor draagt het VLIF bij aan een duurzame landbouw en moedigt het de generatiewissel binnen de landbouw aan.

Einde 2014 werd met ongerustheid uitgekeken naar het effect van de aangekondigde wijzigingen in de steunmaatregel voor de vestiging van jonge landbouwers. Op basis van de cijfers van 2015 blijkt dat de ongerustheid onterecht was. Waar op basis van het aantal vestigingen in het recente verleden gerekend werd op ongeveer 140 aanvragen voor overnamesteun werden er toch 159 geregistreerd en 153 geselecteerd. Opvallend is de terugval van het aantal vestigingen via overname van aandelen. Waar voorheen de helft van de overnames onder die vorm gebeurde is dit thans nog een derde. Blijkbaar wordt bij de generatiewissel nu minder gekozen voor vennootschapsvorming. Dat er nauwelijks varkensbedrijven overgenomen werden, wekt geen verwondering.

Meer informatie over het VLIF vindt u terug op de website: www.vlaanderen.be/vlif

Inhoud

1	VLIF-BEGROTINGSUITVOERING	1
1.1	BEGROTINGSUITVOERING	1
1.1.1	Toelichting bij ontvangsten	1
1.1.2	Toelichting bij uitgaven	1
1.2	MACHTIGING	3
2	TOEGEKENDE VLIF-STEUN	4
2.1	STEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS	4
2.1.1	Overzicht toegekende VLIF-steun per maatregel	4
2.1.2	Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie	5
2.1.3	Overzicht toegekende VLIF-steun per steunpercentage	5
2.1.4	Overzicht van de toegekende VLIF-steun per financieringsbron	7
2.1.5	Overzicht van de toegekende VLIF-steun volgens verrichting	7
2.1.6	Overzicht van de toegekende VLIF-steun per doelstelling	8
2.1.7	Waarborg	8
2.2	STEUN AAN DE AGROVOEDINGSSECTOR	8
2.3	STEUN AAN DE OMKADERINGSSECTOR	8
3	VLIF-STEUN VANAF 2015	9
3.1	DE VLIF-MAATREGELEN IN DE PDPO III PERIODE	9
3.2	AANVRAGEN VAN VLIF-STEUN	9
3.3	SELECTIE VAN VLIF-STEUNAANVRAGEN	10
3.4	KORTE BESCHRIJVING EN DOELMATIGHEID VAN DE VLIF-MAATREGELEN	10
3.4.1	Steun aan de jonge landbouwer voor een overname	10
3.4.2	Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf	10
3.4.3	VLIF-waarborg voor de investeringen en de overname in de landbouw	11
3.4.4	Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf	11
3.4.5	Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen	11
3.4.6	Projectsteun voor innovaties in de landbouw	12
3.4.7	Steun aan de agrovoedingsindustrie voor de afzet van land- en tuinbouwproducten	12
3.4.8	Steun aan de omkaderingssector	12
4	INGEDIENDE VLIF STEUNAANVRAGEN: CIJFERS	13
4.1	STEUNAANVRAGEN VOOR INVESTERINGEN INGEDIEND DOOR LAND- EN TUINBOUWERS	13
4.1.1	Uitleg opbouw tabellen en betekenis kolomvariabelen	13
4.1.2	Algemeen	13
4.1.3	Provincie	14
4.1.4	Hoofdsector	15
4.1.5	Deelsector	17
4.1.6	Aard van de investering zoals opgenomen in de bijlage van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw	21
4.1.7	Hoedanigheid van indieners	25
4.1.8	Top vijf volgens selectiebedrag	27
4.1.9	Leeftijd	28
4.2	STEUNAANVRAGEN VOOR OVERNAME DOOR DE JONGE LANDBOUWER	30

4.2.1	Algemeen	30
4.2.2	Overzicht per provincie	30
4.2.3	Overzicht per sector	30
4.2.4	Overzicht per type overname	31
4.2.5	Overzicht per leeftijd	31
4.3	STEUNAANVRAGEN VLIF WAARBORG	32
4.4	STEUNAANVRAGEN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN	32
4.5	STEUNAANVRAGEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN	32
4.6	STEUNAANVRAGEN INGEDIEND NAAR AANLEIDING VAN OPROEPEN	32
4.6.1	Projectsteun voor innovaties in de landbouw	32
4.6.2	Steunverlening aan de agrovoedingssector	32
4.6.3	Steunverlening aan omkaderingssector	32

1 VLIF-BEGROTINGSUITVOERING

Dit hoofdstuk gaat voornamelijk over de Vlaamse middelen die toegekend worden aan het VLIF, tenzij expliciet anders wordt vermeld.

1.1 BEGROTINGSUITVOERING

Onderstaande tabel is opgemaakt aan de hand van de uitvoeringsrekening van 2015. De onderstaande gegevens zijn de aangerekende bedragen op de begroting 2015. Deze bedragen kunnen afwijken van de effectief uitbetaalde subsidies in 2015.

Tabel 1. Begrotingsuitvoering 2015

Omschrijving	Begrotingsuitvoering (euro)
ONTVANGSTEN	
Toelage van de Vlaamse overheid	68.452.000
Teruggevorderde bedragen	934.286
Waarborgbijdragen	6.302
UITGAVEN	
Land- en tuinbouwers: rentesubsidie	61.414.368
Land- en tuinbouwers: kapitaalpremies	20.626.052
Land- en tuinbouwers: waarborg	95.043
Startsteun erkende groeperingen	16.875
Agrovoeding: kapitaalpremies	46.171
Omkadering: kapitaalpremies	177.339
Land- en tuinbouwers: uitzonderlijke crisismaatregel	233.240
Waardevermindering en minderwaarden op vorderingen	380.096

1.1.1 Toelichting bij ontvangsten

De toegekende toelage door de Vlaamse overheid voor 2015 bedraagt 68.452.000 euro.

Wanneer de land- of tuinbouwer tijdens de referentieperiode niet langer meer voldoet aan de VLIF-voorwaarden, wordt de uitbetaalde steun voor de periode waarin de VLIF-voorwaarden niet zijn vervuld, teruggevorderd. Er werd zo 934.286 euro teruggevorderd.

Wanneer een VLIF-waarborg na een gedwongen of vrijwillige stopzetting van een land- of tuinbouwbedrijf is uitbetaald aan een kredietinstelling, wordt deze teruggevorderd bij de kredietnemer(s) en zijn eventuele borgen. In 2015 zijn er geen terugvorderingen verricht in het kader van uitbetaalde VLIF-waarborgen.

Het bedrag dat in 2015 en vroeger werd teruggevorderd en zo op de VLIF-bankrekening werd gestort, liep op tot 684.780 euro.

Wanneer een VLIF-waarborg wordt toegekend, moet daarvoor een bijdrage betaald worden. In 2015 werd er in totaal 6.302 euro aan waarborgbijdragen opgevraagd en ontvangen.

1.1.2 Toelichting bij uitgaven

Tabel 2 geeft een detail van de Vlaams uitbetaalde steun per maatregel en steunvorm.

Tabel 3 geeft een overzicht van de totaal uitbetaalde steun, inclusief de Europese medefinanciering.

In vergelijking met tabel 1 werden de rentesubsidies van het 4de kwartaal van 2015 niet opgenomen. De effectieve betaling van deze rentesubsidies vond plaats in januari 2016.

Zoals in 2013 en 2014, waren ook in 2015 de Europese middelen voor de PDPO II-maatregelen bijna volledig uitgeput. Hierdoor werden

de betalingen voornamelijk met Vlaamse middelen uitgevoerd.

Machinerings en coöperaties zijn meegenomen in de cijfers over regionale steun.

Tabel 2 Vlaams betaalde steun

Steunmaatregel	Totaal Vlaams uitbetaald (euro)	Vlaams uitbetaalde kapitaalpremies (euro)	Vlaams uitbetaalde rentesubsidies (euro)
Vestigingssteun	6.777.101	3.688.228	3.088.873
Investeringssteun	55.538.781	16.036.888	39.501.893
Diversificatiesteun	2.687.308	700.364	1.986.944
Health Check steun	91.207	91.207	n.v.t.
Regionale steun	2.208.303	109.366	2.098.938
Startsteun	16.875	16.875	n.v.t.
Omkaderingssteun	177.339	177.339	n.v.t.
Agrovoedingssteun	46.171	46.171	n.v.t.
Waarborg	95.043	n.v.t.	n.v.t.
Land- en tuinbouwers: uitzonderlijke crisismaatregel	233.240	233.240	n.v.t.
TOTAAL	67.871.427	21.099.678	46.676.648

Tabel 3 Totaal uitbetaalde steun

Steunmaatregel	Totaal uitbetaald (euro)	uitbetaalde kapitaalpremies (euro)	uitbetaalde rentesubsidies (euro)
Vestigingssteun	8.880.217	5.621.419	3.258.798
Investeringssteun aan producenten	64.065.128	21.276.407	42.788.721
Diversificatiesteun	3.106.293	1.119.349	1.986.944
Health Check steun	364.649	364.649	n.v.t.
Regionale steun	2.208.303	109.366	2.098.938
Startsteun	16.875	16.875	n.v.t.
Omkaderingssteun	177.339	177.339	n.v.t.
Agrovoedingssteun	46.171	46.171	n.v.t.
Waarborg	95.102	n.v.t.	n.v.t.
Land- en tuinbouwers: uitzonderlijke crisismaatregel	233.240	233.240	n.v.t.
TOTAAL	79.193.317	29.964.815	50.133.401

1.2 MACHTIGING

Bij begrotingsartikel KCO-1KDH5AW-IS werd het VLIF gemachtigd om een bedrag van 67.625.281 euro vast te leggen. Een vastlegging is het budgettair reserveren van de totaal toegekende Vlaamse steun in het beslissingsjaar van toekenning.

Tabel 4 Vlaams toegekende steun

Steunmaatregel	Totaal vastgelegde steun (euro)	vastgelegde kapitaalpremies (euro)	vastgelegde rentesubsidies (euro)
Vestigingssteun	6.668.548	4.385.153	2.283.395
Investeringssteun aan producenten	57.512.139	25.986.553	31.525.586
Diversificatiesteun	1.162.297	821.363	340.934
Regionale steun	187.198	184.291	2.907
Omkaderingssteun	2.000.000	2.000.000	n.v.t.
Waarborg	95.099	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL	67.625.281	31.377.360	34.152.822

2 TOEGEKENDE VLIF-STEUN

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd op verrichtingsniveau. Een steunaanvraag kan betrekking hebben op meerdere verrichtingen, die niet noodzakelijk samen behandeld worden of een gunstige beslissing ontvangen.

2.1 STEUN AAN LAND- EN TUINBOUWERS

2.1.1 Overzicht toegekende VLIF-steun per maatregel

In 2015 kregen 5322 verrichtingen, aangevraagd door land- en tuinbouwproducten, voor het eerst een gunstige beslissing. De totaal toegekende steun bedroeg 63.154.551 euro. De volledige lijst van alle uitgevoerde investeringen waarvoor VLIF-steun is verleend, is terug te vinden in bijlage I.

Tabel 5 Overzicht toegekende steun per steuntype

Steunmaatregel	Aantal verrichtingen	Subsidiabele kost (euro)	Toegekende steun (euro)	Toegekende kapitaalpremie (euro)	Toegekende rentesubsidie (euro)
Vestigingssteun	149	23.413.506	6.675.901	4.409.142	2.266.759
Diversificatiesteun	132	5.130.842	609.234	584.141	25.093
Investeringssteun	5.041	324.412.685	55.869.415	30.083.962	25.785.453
Totaal	5322	352.957.032	63.154.551	35.077.246	28.077.305

Aan machineren en sociale instellingen is via de maatregel investeringssteun 187.197 euro steun toegekend, op basis van 2.291.901 euro subsidiabele kosten. De steun is voor 55 verrichtingen, die via 22 steunaanvragen werd aangemeld.

Hiervan zijn 21 aanvragen ingediend door machineren, en een door een sociale instelling

Er zijn in 2015 in totaal 4362 beslissingsfiches opgemaakt. In een aantal VLIF-dossiers zijn er meerdere beslissingen geweest tijdens hetzelfde jaar, omdat bijvoorbeeld een voorwaarde vervuld was die leidde tot een gunstige beslissing in het dossier. Indien alleen de laatste beslissing in deze dossiers van tel was, kregen 3219 dossiers een eerste beslissing:

- 62% was gunstig, gunstig met voorwaarden of subsidiabel. In deze dossiers is of zal er zeker steun worden toegekend.
- 12% was ongunstig, maar vatbaar voor herziening. Dit zijn dossiers waar nog een belangrijke VLIF-voorwaarde moet vervuld worden. Op termijn zullen deze dossiers veelal ook een gunstige beslissing ontvangen.
- Tot slot zijn er 26% ongunstige beslissingsfiches opgemaakt. Deze dossiers voldeden niet aan de VLIF-regelgeving, omdat de investering bijvoorbeeld al uitgevoerd was op het ogenblik van de indiening van de steunaanvraag, omdat de investeringskost lager was dan € 15.000.

2.1.2 Overzicht toegekende VLIF-steun per provincie

Tabel 6 Overzicht toegekende en subsidiabele steun per provincie en per steuntype

Steunmaatregel per provincie		Aantal verrichtingen	Subsidiabele kost (euro)	Toegekende steun (euro)
Antwerpen	Investeringssteun	793	67.577.577	11.665.953
	Vestigingssteun	31	5.270.644	1.513.187
	Diversificatiesteun	19	888.114	106.847
	Totaal	843	73.736.336	13.285.987
Limburg	Investeringssteun	574	32.381.420	5.398.021
	Vestigingssteun	17	2.855.161	872.563
	Diversificatiesteun	15	535.740	94.609
	Totaal	606	35.772.322	6.365.193
Oost-Vlaanderen	Investeringssteun	1245	68.300.491	11.702.552
	Vestigingssteun	35	4.543.460	1.270.380
	Diversificatiesteun	26	903.464	99.071
	Totaal	1306	73.747.415	13.072.003
Vlaams-Brabant	Investeringssteun	435	22.774.425	3.829.755
	Vestigingssteun	12	2.428.262	633.089
	Diversificatiesteun	9	155.988	22.293
	Totaal	456	25.358.675	4.485.137
West-Vlaanderen	Investeringssteun	1994	133.378.771	23.273.134
	Vestigingssteun	54	8.315.978	2.386.682
	Diversificatiesteun	63	2.647.537	286.414
	Totaal	2111	144.342.285	25.946.231
Vlaanderen		5322	352.957.032	63.154.551

2.1.3 Overzicht toegekende VLIF-steun per steunpercentage

Vanaf 2000 worden de investeringen gesubsidieerd a rato van 10%, 20%, 30% of 40%. Voor aanvragen ingediend vanaf 19 februari 2011 worden de investeringen gesubsidieerd a rato van 8%, 18%, 28% of 38%. In 2015 werden voornamelijk dossiers behandeld die werden ingediend na 2011.

Tabel 2.7 Overzicht van het aantal verrichtingen waarop steun is toegekend per steuntype

Steunpercentage	Diversificatiesteun	Investeringssteun	Vestigingssteun	Totaal aantal verrichtingen
8	69	1.718		1.787
10		35		35
18		3.049		3.049
20		42		42
28	61	174		235
30	2	3		5
38		11		11
Overige		9	149	158
Totaal	132	5.041	149	5.322

Tabel 2.8 Overzicht van de subsidiabele investeringskost waarop steun is toegekend, per steuntype

Steunpercentage	Diversificatiesteun (euro)	Investeringssteun (euro)	Vestigingssteun (euro)	Totaal subsidiabele kost (euro)
8	4.147.207	48.664.330		52.811.536
10		1.603.778		1.603.778
18		259.927.816		259.927.816
20		4.200.431		4.200.431
28	936.965	8.632.194		9.569.158
30	46.671	149.316		195.986
38		1.194.944		1.194.944
overige		39.878	23.413.506	23.453.384
Totaal	5.130.842	324.412.685	23.413.506	352.957.032

Tabel 2.8 Overzicht van de toegekende steun per steunpercentage en per steuntype

Steunpercentage	Diversificatiesteun (euro)	Investeringssteun (euro)	Vestigingssteun (euro)	Toegekende steun (euro)
8	331.777	3.893.146		4.224.923
10		162.470		162.470
18		47.994.324		47.994.324
20		861.062		861.062
28	263.002	2.441.291		2.704.292
30	14.456	45.416		59.872
38		464.672		464.672
Overige		7.035	6.675.901	6.682.937
Totaal	609.234	55.869.415	6.675.901	63.154.551

2.1.4 Overzicht van de toegekende VLIF-steun per financieringsbron

Tabel 2.6 Overzicht van het aantal verrichtingen en van de subsidiabele kost per financieringswijze

Financieringsbron	Aantal verrichtingen	Subsidiabele kost (euro)
EIGEN MIDDELEN	1333	31.587.631
AXA BANK	15	1.679.312
BELFIUS BANK	3	220.623
BKCP	2	76.037
BNP PARIBAS FORTIS	532	40.553.656
CBC BANQUE NAMUR	9	1.337.298
CENTEA	6	335.643
CNH FINANCIAL SERVICES	58	2.655.006
CRELAN	1056	84.675.780
DELTA LLOYD	1	351.116
ING BELGIE	152	14.660.410
KBC BANK	2148	172.774.329
RABOBANK NEDERLAND	4	1.969.931
TRIODOS BANK	3	80.262
Totaal	5322	352.957.032

Ongeveer 25% van het aantal verrichtingen waarvoor in 2015 steun is toegekend, zijn gefinancierd met eigen middelen. Vanuit het oogpunt van de subsidiabele kosten is deze categorie 9% waard. 70% van de verrichtingen zijn (gedeeltelijk) gefinancierd met een lening bij KBC, Crelan of BNP Paribas Fortis. Samen vertegenwoordigen zij ongeveer 84% van de subsidiabele kosten waarvoor steun is toegekend.

2.1.5 Overzicht van de toegekende VLIF-steun volgens verrichting

Tabel 2.7 Subsidiabele kosten (euro) per verrichting

Verrichtingen	Aantal verrichtingen	Subsidiabele kost (euro)
Aankoop hoeve	17	2.245.972
Andere bedrijfsverbeteringen	1201	23.935.053
Bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen	1932	248.230.336
Eerste installatie	149	23.413.506
Materieel, vee en aanplantingen	1891	50.001.324
Verbreiding	132	5.130.842
Totaal	5322	352.957.032

Onder eerste installatie zijn de verrichtingen in onderstaande tabel opgenomen. De 149 verrichtingen waaraan steun is toegekend in het kader van overnamesteun, zijn onderdeel van 132 VLIF steunaanvragen.

Tabel 12 Overzicht van de verrichtingen in het kader van vestigingssteun

Verrichting	Aantal verrichtingen	Subsidiabele kost (euro)	Toegekende steun (euro)
Aankoop materieel bij vestiging	10	300.339	146.677
Aankoop vee bij vestiging	7	331.204	101.710
Aankoop voorraden bij vestiging	1	15.000	7.500
Overname aandelen vestiging	54	8.325.218	2.721.592
Overname bij vestiging	77	14.441.745	3.698.422
Totaal	149	23.413.506	6.675.901

2.1.6 Overzicht van de toegekende VLIF-steun per doelstelling

De cijfers voor diversificatie wijken af van de indeling volgens de aard van de verrichting in tabel 7, meer bepaald voor verbreding. Het verschil heeft betrekking op investeringen die gericht zijn op de (artisanale) aanmaak van hoeveproducten. Deze investeringen worden sinds 1 januari 2007 niet meer gesubsidieerd via de maatregel diversificatiesteun.

Tabel 2.9 Subsidiabele kosten per doelstelling

	Aantal verrichtingen	Subsidiabele kost (euro)
Biologische teelt	11	1.194.944
Dierenwelzijn	94	3.055.648
Diversificatie	167	5.863.953
Milieu	1108	128.033.850
Overige	3942	214.808.637
Totaal	5322	352.957.032

Van de subsidiabele investeringskosten heeft 38% betrekking op investeringen met een positieve impact op het milieu. Deze verrichtingen bevinden zich naast de doelstelling milieu, ook onder verbreding.

2.1.7 Waarborg

In 2015 werd aan 6 kredietnemers een VLIF-waarborg toegekend ter waarde van 1.265.713 euro. In één geval werd een waarborg verleend bij de vestiging, de andere 5 gevallen hebben betrekking op investeringen in de landbouw.

2.2 STEUN AAN DE AGROVOEDINGSSECTOR

In 2015 was er geen oproep voor de agrovoedingssector, noch werd er steun toegekend.

2.3 STEUN AAN DE OMKADERINGSSECTOR

In 2015 was er een oproep voor de omkaderingssector. Volgende investeringen kwamen in aanmerking:

- de oprichting, aanpassing en uitrusting van bedrijfsgebouwen en –constructies, bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten.
- studies en erelonen voor de uitvoering van de investeringen, vermeld in punt a, echter beperkt tot maximaal 10 % van het totale subsidiabele investeringsbedrag.

Voorrang werd verleend aan investeringen van een geïntegreerd project om de innovatie in de land- en tuinbouw te stimuleren en een voortrekkersrol te spelen op het vlak van vernieuwende teelttechnieken en -toepassingen.

Er zijn drie steunaanvragen ingediend waarbij de investeringskosten 4.130.188 euro bedroegen. Twee steunaanvragen werden weerhouden. Het volledige budget van 2.000.000 euro werd vastgelegd.

3 VLIF-STEUN VANAF 2015

3.1 DE VLIF-MAATREGELLEN IN DE PDPO III PERIODE

Voor de periode 2015-2020 is het derde Vlaams programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III) goedgekeurd door de Europese Commissie. Deze goedkeuring is essentieel, omdat de VLIF-maatregelen mee worden gefinancierd met Europese middelen uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). De VLIF-waarborg en steun aan de omkaderingssector zijn Vlaamse maatregelen, zonder medefinanciering van Europa en werden bijgevolg niet opgenomen in PDPO III.

Land- en tuinbouwers kunnen op elk ogenblik een steunaanvraag indienen voor de volgende VLIF-maatregelen:

- Overnamesteun voor de jonge landbouwer;
- Investeringssteun op het land- en tuinbouwbedrijf;
- VLIF-waarborg voor investeringen en overnames in de landbouw;
- Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf;
- Steun voor de ontwikkeling van een kleine landbouwonderneming.

Via oproep, na het publiceren van een ministerieel besluit:

- Projectsteun voor innovaties in de landbouw.

Voor de land- en tuinbouwsector werden via oproep volgende maatregelen behouden:

- Steun voor verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten aan de agrovoedingsindustrie;
- Steun aan de omkaderingssector.

Een korte beschrijving en de doelmatigheid van de VLIF-maatregelen wordt verder in dit hoofdstuk besproken. Meer informatie, zoals voorwaarden, is te raadplegen op de VLIF-webpagina's: www.vlaanderen.be/vlif.

3.2 AANVRAGEN VAN VLIF-STEUN

Sinds 5 januari 2015 verlopen de VLIF-steunaanvragen uitsluitend via het e-loket voor Landbouw en Visserij.

Voor investeringssteun zijn de blok- of indienperiodes in regel maximaal drie maand. In 2015 waren volgende indienperiodes van toepassing:

Blok 1: 5 januari – 31 maart

Blok 2: 1 april – 30 juni

Blok 3: 1 juli – 30 september

Blok 4: 1 oktober – 21 december

Voor overnamesteun bedragen de indienperiodes maximaal één maand. In de regel starten ze telkens de eerste dag van de maand en worden ze de laatste dag van de maand afgesloten. Uitzonderingen hierop waren de startdatum op 5 januari en de afsluitingsdatum op 21 december.

De indientermijn voor de eerste steunaanvragen voor niet-productieve investeringen en ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven startte op 13 november 2015. De eerste blokperiode werd afgesloten op 21 december 2015.

3.3 SELECTIE VAN VLIF-STEUNAANVRAGEN

Eén van de voorwaarden om de VLIF-maatregelen binnen PDPO III goed te keuren door de Europese Commissie, bestond uit de integratie van een selectiesysteem.

In de ELFPO verordening wordt bepaald dat de selectiecriteria borg moeten staan voor:

- de gelijke behandeling van de aanvragers;
- het beter gebruik van de financiële middelen;
- het uitvoeren van de EU-prioriteiten voor plattelandontwikkeling.

Voor iedere VLIF-maatregel zijn er selectiecriteria die bijdragen tot de doelmatigheid ervan.

Het selectiesysteem werkt als volgt:

- Het totale VLIF-budget voor de gehele PDPO III-periode ligt per maatregel vast. Het wordt bij de start van de periode verdeeld over de verschillende jaren en binnen een kalenderjaar over de verschillende blokperiodes.
- Een steunaanvraag kan bestaan uit verschillende verrichtingslijnen die elk afzonderlijk gescoord worden op basis van de selectiecriteria. Zo wordt bij de steunaanvraag voor het bouwen van een stal, de stal opgedeeld in meerdere investeringslijnen.
- Na het afsluiten van een blokperiode worden alle, via het e-loket voor Landbouw en Visserij ingediende, verrichtingslijnen gerangschikt volgens hun score. Bij eenzelfde score bepaalt de leeftijd van de aanvrager-landbouwer de volgorde. De jongste landbouwer krijgt voorrang. Daarnaast wordt, rekening houdend met de wettelijk bepaalde normbedragen, het subsidie-equivalent berekend.
- Ook wordt gecontroleerd of de berekende subsidie-equivalenten binnen een steunaanvraag voldoende hoog zijn conform de wettelijk bepaalde minimum subsidiabele investeringskost.
- Tot slot wordt het vooraf bepaald beschikbare budget vergeleken met de som van de ingediende subsidie-equivalenten.
 - * Indien de som van de aangemelde subsidie equivalenten binnen een blokperiode hoger is dan het vooraf vastgelegd budget, komen de verrichtingen met de laagste scores niet in aanmerking voor VLIF-steun.
 - * Indien de som van de aangemelde subsidie equivalenten binnen een blokperiode lager is dan het vooraf vastgelegd budget, wordt het beschikbaar budget gereduceerd tot 98% van de som van de aangemelde subsidie equivalenten.

Voor iedere VLIF-maatregel zijn er selectiecriteria die bijdragen tot de doelmatigheid van de maatregel. De scores zijn bepaald op basis van onderzoek over de effecten van de investeringen. Er zijn objectieve criteria die het kunstmatig bevoordelen van verrichtingen of sectoren vermijdt.

3.4 KORTE BESCHRIJVING EN DOELMATIGHEID VAN DE VLIF-MAATREGELN

3.4.1 Steun aan de jonge landbouwer voor een overname

Overnamesteun heeft tot doel een jonge landbouwer te ondersteunen wanneer hij of zij zich voor het eerst vestigt en een bestaand land- of tuinbouwbedrijf overneemt.

De doelmatigheidsscore bestaat uit vier scores die de overname beoordelen op volgende criteria:

1. Het aandeel dat de landbouwer, die zich voor het eerst vestigt, als bedrijfshoofd heeft in het geheel van het landbouwbedrijf;
2. De mate waarin de verrichting samengaat met een aantoonbare generatiewissel.

3.4.2 Steun aan de investeringen op het landbouwbedrijf

Het VLIF verleent steun aan investeringen op land- en tuinbouwbedrijven die bijdragen tot:

- het verhogen van de weerbaarheid;
- het efficiënter energiegebruik;
- het reduceren van uitstoot van broeikasgassen en ammoniak en het verbeteren van de luchtkwaliteit.

De doelmatigheidsscore van elke investeringslijn wordt samengesteld uit vijf scores die een investering beoordelen. Volgende criteria bepalen de bijdrage aan de verduurzaming aan de landbouwsector:

1. het economisch criterium, ofwel de 'profit' score: dit is de mate waarin de investering innovatief is, bijdraagt tot de creatie van toegevoegde waarde, een verbeterd inkomen of een verbeterde concurrentiepositie;

2. het ecologisch criterium, ofwel de 'planet' score: dit is de mate waarin de investering gericht is op een verminderd of rationeler gebruik van energie, water, meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, een verbetering van het klimaat, een verhoogde biodiversiteit, de reductie van afval en voedselverlies en voorkoming van erosie;
3. het sociaal criterium, of de 'people' score: dit is de mate waarin de investering bijdraagt tot de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, het imago en het maatschappelijk draagvlak van de sector, de arbeidsrationalisatie en -veiligheid en de voedselveiligheid.

De hierboven vermelde scores krijgen elk eenzelfde gewicht en bepalen het steunpercentage. Investeringsen die sterk bijdragen aan de verduurzaming van de land- en tuinbouwsector, komen in aanmerking voor 30% steun, investeringen die minder bijdragen aan de verduurzaming komen in aanmerking voor 15% steun.

Het vierde criterium is een score op 'good governance'. De mate waarin er een "dead weight" is, namelijk de kans dat de investering ook zonder subsidie zou uitgevoerd worden, omdat er bijvoorbeeld een korte terugverdientijd is van de investering.

Het vijfde criterium, de leeftijd van de aanvrager, is het enige criterium dat gekoppeld is aan de aanvrager en niet aan de investeringslijn. De leeftijd van de bedrijfsleider of de leeftijd van de jongste landbouwer binnen een vennootschap of maatschap geeft de jongere landbouwers een selectief voordeel. Hiermee willen we de Europese doelstelling ondersteunen en de verjonging van de landbouwsector stimuleren.

3.4.3 VLIF-waarborg voor de investeringen en de overname in de landbouw

De VLIF-waarborg heeft als doel de toegang tot krediet van de land- en tuinbouwer te ondersteunen. De kredieten die in aanmerking komen voor waarborg, moeten bij een door het VLIF erkende kredietinstelling aangegaan worden. Daarnaast waarborgt het VLIF het kredietgedeelte dat wordt aangewend om subsidiabele investeringen uit te voeren. De te waarborgen verrichting moet niet geselecteerd worden voor subsidie om in aanmerking te komen voor VLIF-waarborg.

De waarborg is aanvullend op de gestelde zekerheden van de land- of tuinbouwer. Daarnaast dient deze ook te voldoen aan de VLIF-voorwaarden voor investeringssteun of overnamesteun.

3.4.4 Steun voor niet-productieve investeringen op het landbouwbedrijf

Een landbouwer leeft en werkt in de open ruimte en maakt hierbij gebruik van de aanwezige elementen zoals bodem en water. Hij kan ervoor kiezen om investeringen te doen die bijdragen tot een verbeterde biodiversiteit, landschaps-, bodem- of waterkwaliteit, ... Het gaat vooral om investeringen rond natuur- en landschapsbeheer die van de landbouwer wel inspanningen vergen, maar die op geen enkele manier inkomsten opleveren. Ook investeringen rond erosiebestrijding en waterbeheer komen in aanmerking, waarbij niet zozeer de individuele landbouwer, maar eerder de buurtbewoners, de maatschappij of het ecosysteem de vruchten plukken. Om landbouwers aan te moedigen toch deze stap te zetten, kunnen zij hiervoor steun genieten.

De doelmatigheidsscore is de resultante van drie scores die volgen uit een beoordeling van de mate waarin de investering bijdraagt aan de volgende criteria:

1. de realisatie van de doelstellingen op het gebied van biodiversiteit en waarin de investering van landschappelijke waarde is;
2. een verbetering van het waterbeheer;
3. een verbetering van het bodembeheer.

3.4.5 Steun voor de ontwikkeling van kleine landbouwondernemingen

Aanvullend op de maatregel "Overnamesteun voor jonge landbouwers" wil Vlaanderen ook kleine landbouwbedrijven die zich verder willen ontwikkelen, ondersteunen. Voor bepaalde types van bedrijven en subsectoren zijn de voorwaarden om te kunnen genieten van de overnamesteun voor jonge landbouwers of van de investeringssteun niet haalbaar. Dikwijls gaat het om bedrijven die nieuwe teelten of alternatieve vormen van productiemethodes en commercialisatiestructuren ontwikkelen.

De doelmatigheidsscore bestaat uit vier scores die de omschakeling beoordelen op basis van de volgende criteria:

1. de mate waarin het uitvoeren van de verrichting of investering bepaald wordt door het verkrijgen van steun rekening houdend met de terugverdientijd;
2. de mate waarin de verrichting of investering gericht is op de ontwikkeling van zeldzame, nieuwe of weinig beoefende landbouwactiviteiten, alternatieve commercialisatiemethodes en de verbetering van het imago en het maatschappelijke draagvlak van de sector;
3. de mate waarin de verrichting of investering gericht is op de ontwikkeling van milieuvriendelijke productietechnieken;
4. de leeftijd, waarbij de jonge landbouwer een voordeel heeft tegenover de gevestigde landbouwer. Een jonge landbouwer is een landbouwer (natuurlijk persoon) die jonger is dan veertig jaar op het tijdstip van de aanvraag voor steun.

3.4.6 Projectsteun voor innovaties in de landbouw

Deze maatregel stimuleert pure innovatie en vernieuwing op het land- en tuinbouwbedrijf en vormt een aanvulling op de maatregel "Steun aan de investeringen" op het landbouwbedrijf. Via deze projectsteun wil het VLIF innovatieve ideeën en concepten op het vlak van productie, verwerking en afzet van landbouwproducten realiseren.

Via deze maatregel zijn innovatieve investeringstypes subsidiabel die nog niet zijn opgenomen op de limitatieve lijst van subsidiabele investeringen. Daarnaast kan er ook steun gevraagd worden voor investeringstypes die al opgenomen zijn op de VLIF-lijst, maar die tegelijk een duidelijk aantoonbare innovatie inhouden. Innovaties die zich in een eindfase van ontwikkeling bevinden en uitgetest worden in praktijkomstandigheden op land- en tuinbouwbedrijven, zijn eveneens subsidiabel via deze maatregel.

Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe voor het openstellen van de maatregel bepaald.

De selectiecriteria zijn de mate:

1. van innovatie;
2. van economisch, sociale of ecologische impact;
3. waarin het project concreet, realistisch en uitvoerbaar is;
4. waarin de investering aansluit bij een samenwerking in de keten of keten overschrijdend is.

De scores worden toegekend door een beoordelingscollege bestaande uit experts van het Beleidsdomein Landbouw en Visserij.

3.4.7 Steun aan de agrovoedingsindustrie voor de afzet van land- en tuinbouwproducten

Investeringen in de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten komen in aanmerking voor VLIF-steun, op voorwaarde dat ze een directe en positieve impact hebben op de aangeleverde land- en tuinbouwproducten. In hoofdzaak hebben de subsidiabele investeringen betrekking op de eerste fase van het verwerkings- en vermarktingsproces en op de kwaliteit van de land- en tuinbouwproducten, zoals transport en aanlevering, classificatie en kwaliteitscontrole en voorbereiding van het verwerkingsproces.

Het doel van deze maatregel is om enerzijds de kwaliteit, de voedselveiligheid en de toegevoegde waarde van land- en tuinbouwproducten te verhogen en anderzijds de synergie tussen de landbouwsector en de verwerking/afzet te versterken.

Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe voor het openstellen van de maatregel bepaald.

3.4.8 Steun aan de omkaderingssector

Voor iedere Vlaamse teler is de ondersteuning van een innovatief en goed uitgerust praktijkcentrum van groot belang. De omkaderingssector biedt immers antwoorden op de actuele uitdagingen inzake productiemethodes, waarmee de land- en tuinbouwsector geconfronteerd wordt. Dit gebeurt door het onderzoek toe te spitsen op de nieuwe evoluties. De omkaderingssector omvat hoofdzakelijk proeftuinen en -centra, zowel uit de plantaardige als de dierlijke sector, die een dienstverlenende bijdrage leveren tot de ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector en/of de begeleiding van activiteiten op land- en tuinbouwbedrijven.

Deze maatregel wordt telkens voor een beperkte tijd opengesteld via publicatie van een ministerieel besluit. Daarnaast wordt de budgettaire enveloppe voor het openstellen van de maatregel bepaald.

4 INGEDIENDE VLIF STEUNAANVRAGEN: CIJFERS

4.1 STEUNAANVRAGEN VOOR INVESTERINGEN INGEDIEND DOOR LAND- EN TUINBOUWERS

4.1.1 Uitleg opbouw tabellen en betekenis kolomvariabelen

Er worden per paragraaf tekens vier tabellen getoond. De eerste twee tabellen bevatten gegevens over de aanvragen, de twee laatste tabellen over de selectie. De eerste tabel geeft de gegevens weer, waarbij geen rekening wordt gehouden met de herkansing. Dit is wel het geval in de tweede tabel. Aanvragers kunnen éénmaal per jaar gebruik maken van de herkansingsprocedure in de blokperiode volgend op de oorspronkelijke aanvraag (behalve de laatste blok van het jaar). Indien een dossier herkanst wordt, vervalt de oorspronkelijke aanvraag. Deze aanvragen worden niet meer in rekening gebracht in de tweede tabel.

De derde en vierde tabel geven telkens het selectieresultaat weer, waarbij in de derde tabel de herkansing niet in rekening gebracht wordt en in de vierde tabel wel.

Het aantal ingediende investeringslijnen wordt eveneens 'gecorrigeerd'. Het is gebleken, vooral in de eerste blokperiode, dat aanvragers (vooral bij projecten) een investeringslijn aanduiden op het e-loket maar achteraf als offertebedrag 'nul euro' opgeven. Door dit te doen, vragen ze eveneens nul euro VLIF-steun voor deze investeringslijnen. Deze nullijnen worden niet meer meegeteld in deze 'correctie'. Een andere kolomvariabele is het aantal steunaanvragen. Een steunaanvraag bevat één of meer investeringslijnen. De aangevraagde investeringskost is de kostprijs van de investering exclusief BTW, zoals door de aanvrager opgegeven werd. Bij het invullen van de steunaanvraag op het e-loket, kan de aanvrager het voorgestelde investeringsbedrag aanvaarden ofwel een offertebedrag opgeven. De subsidiabele investeringskost wordt berekend door op de aangevraagde investeringskost normbedragen toe te passen. Het is op dit bedrag en afhankelijk van het investeringstype, dat de subsidie aan 15% of 30% berekend wordt.

In de derde en vierde tabel worden een deel van de variabelen hernomen, maar dan alleen voor het selectieresultaat. De gevraagde subsidie (15% of 30% van de subsidiabele investeringskost) wordt na selectie het 'selectiebedrag' genoemd. Dit bedrag is de maximaal mogelijke toegekende steun. De effectief toegekende steun wordt berekend tijdens de behandeling van het dossier, door het in rekening brengen van de gerealiseerde projecten en de gerealiseerde losse investeringen in directe relatie tot de aangevraagde projecten en losse investeringen.

Alle bedragen zijn in euro uitgedrukt.

4.1.2 Algemeen

Tabel 14 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% van subsidiabele investeringskost)
11.481	10.666	1.834	431.034.490	397.250.207	80.856.149

Tabel 15 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
11.052	10.267	1.752	416.315.760	384.382.301	78.561.890

Tabel 16 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
8.137	1.447	308.722.631	284.090.045	63.771.917

Tabel 17 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
8.026	1.431	305.978.687	281.522.348	63.050.420

Uit de tabellen is af te leiden dat 78% van de investeringslijnen en 82% van de aanvragen geselecteerd werden. 80% van de gevraagde subsidie werd door het toepassen van de selectie weerhouden. Dit komt overeen met 74% van de subsidiabele investeringskost waarvoor subsidie mogelijk is.

4.1.3 Provincie

Tabel 18 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Provincie	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie O-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
ANTWERPEN	2.846	2.603	387	135.720.776	126.229.606	26.322.093
LIMBURG	1.067	1.005	201	41.506.866	38.864.445	8.270.125
OOST-VLAANDEREN	2.048	1.887	382	63.043.717	57.890.255	11.656.297
VLAAMS-BRABANT	630	611	135	28.643.846	25.708.057	5.513.025
WEST-VLAANDEREN	4.890	4.560	729	162.119.285	148.557.843	29.094.609
TOTAAL	11.481	10.666	1.834	431.034.490	397.250.207	80.856.149

Tabel 19 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Provincie	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie O-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
ANTWERPEN	2.732	2.496	373	131.157.036	121.904.206	25.487.133
LIMBURG	1.056	994	196	41.159.394	38.516.973	8.218.005
OOST-VLAANDEREN	1.995	1.834	369	61.951.442	57.077.961	11.523.799
VLAAMS-BRABANT	609	591	128	27.436.296	25.076.050	5.414.804
WEST-VLAANDEREN	4.660	4.352	686	154.611.592	141.807.112	27.918.150
TOTAAL	11.052	10.267	1.752	416.315.760	384.382.301	78.561.890

De goedkeuring van de aangevraagde verrichtingen vindt niet plaats op het moment van de selectie, maar tijdens de behandeling van het dossier.

Tabel 20 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Provincie	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
ANTWERPEN	2.065	327	94.834.099	88.284.063	20.611.012
LIMBURG	758	159	31.022.630	28.664.516	6.735.895
OOST-VLAANDEREN	1.376	292	46.627.510	43.090.694	9.407.269
VLAAMS-BRABANT	436	103	18.995.274	17.496.796	4.270.525
WEST-VLAANDEREN	3.502	566	117.243.118	106.553.975	22.747.216
TOTAAL	8.137	1.447	308.722.631	284.090.045	63.771.917

Tabel 21 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Provincie	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
ANTWERPEN	2.018	322	93.336.935	86.896.820	20.222.289
LIMBURG	758	159	31.022.630	28.664.516	6.735.895
OOST-VLAANDEREN	1.369	290	46.525.010	42.999.783	9.388.995
VLAAMS-BRABANT	436	103	18.995.274	17.496.796	4.270.525
WEST-VLAANDEREN	3.445	557	116.098.838	105.464.433	22.432.715
TOTAAL	8.026	1.431	305.978.687	281.522.348	63.050.420

Het hoogste percentage, 36%, van het totale selectiebedrag is bestemd voor landbouwbedrijven in de provincie West-Vlaanderen. Op de tweede plaats volgt de provincie Antwerpen met 32%. Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie is ongeveer gelijk voor alle provincies en schommelt tussen 79% en 82%.

4.1.4 Hoofdsector

Tabel 22 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Sector	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
AKKERBOUW	406	406	168	22.837.743	21.394.533	3.862.247
GEMENGD	3.337	3.109	529	109.548.343	99.919.184	19.324.368
OVERIGE	367	336	65	20.286.817	18.538.841	3.651.774
PLUIMVEE	702	572	53	37.712.606	34.361.396	6.891.257
RUNDVEE	4.227	3.871	519	107.200.936	100.364.426	20.405.702
TUINBOUW	1.662	1.628	427	103.631.705	94.778.150	20.819.028
VARKENS	780	744	73	29.816.340	27.893.677	5.901.773
TOTAAL	11.481	10.666	1.834	431.034.490	397.250.207	80.856.149

Tabel 23 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Sector	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
AKKERBOUW	386	386	157	22.101.343	20.700.883	3.751.157
GEMENGD	3.202	2.988	504	106.118.769	96.678.625	18.772.987
OVERIGE	364	334	64	19.586.817	18.393.883	3.630.031
PLUIMVEE	678	554	52	35.197.606	32.287.292	6.524.013
RUNDVEE	4.031	3.684	494	101.176.332	94.673.924	19.324.717
TUINBOUW	1.616	1.582	411	102.459.373	93.887.599	20.678.750
VARKENS	775	739	70	29.675.520	27.760.095	5.880.235
TOTAAL	11.052	10.267	1.752	416.315.760	384.382.301	78.561.890

Tabel 24 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Sector	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
AKKERBOUW	261	115	15.180.184	14.249.971	2.770.703
GEMENGD	2.331	401	73.983.136	65.986.253	14.201.571
OVERIGE	273	54	16.387.213	15.454.019	3.186.876
PLUIMVEE	477	51	28.995.518	26.545.804	5.715.123
RUNDVEE	3.064	417	78.919.673	73.420.498	16.333.661
TUINBOUW	1.170	345	74.491.236	69.119.074	16.951.267
VARKENS	561	64	20.765.672	19.314.426	4.612.716
TOTAAL	8.137	1.447	308.722.631	284.090.045	63.771.917

Tabel 25 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Sector	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
AKKERBOUW	261	115	15.180.184	14.249.971	2.770.703
GEMENGD	2.305	396	73.519.381	65.550.518	14.079.251
OVERIGE	273	54	16.387.213	15.454.019	3.186.876
PLUIMVEE	470	50	28.616.836	26.171.615	5.602.866
RUNDVEE	2.991	409	77.104.566	71.749.126	15.863.661
TUINBOUW	1.167	344	74.474.836	69.102.674	16.946.347
VARKENS	559	63	20.695.672	19.244.426	4.600.716
TOTAAL	8.026	1.431	305.978.687	281.522.348	63.050.420

Het hoogste percentage, 27%, van het selectiebedrag, is bestemd voor de tuinbouw (glastuinbouw, tuinbouw in open lucht en fruitteelt), gevolgd door rundveebedrijven met 25% en gemengde bedrijven met 22%. Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie is het laagst voor de sector akkerbouw (74%) en het hoogst voor de sector 'overige' (88%). De sector 'overige' bestaat het meest uit bedrijven met andere dieren dan pluimvee, runderen en varkens.

4.1.5 Deelsector

Een belangrijke opmerking vooraf is dat de indeling in de deelsectoren volledig gebaseerd is op de antwoorden op de vraag op het e-loket 'In welke sector(en) is de onderneming actief of wenst u de investeringen te doen?'. De opdeling in deelsectoren moet eerder als een goede benadering worden beschouwd, dan als een exacte sectortypering van het bedrijf op basis van een bedrijfseconomische boekhouding.

Tabel 26 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Deelsector	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie O-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
AKKERBOUW	406	406	168	22.837.743	21.394.533	3.862.247
ANDERE	58	53	15	6.413.887	6.354.755	1.246.792
ANDERE DIEREN	179	177	26	6.199.102	5.983.680	1.322.633
BIO	27	18	5	1.137.328	1.004.786	241.330
FRUITTEELT	389	387	109	23.143.989	21.537.126	4.716.932
GEMENGD dieren	210	190	30	5.710.556	5.398.380	1.048.769
GEMENGD gewassen	83	83	12	4.574.437	2.132.296	406.141
GEMENGD gewassen dieren	3.044	2.836	487	99.263.350	92.388.508	17.869.458
MACHINERING	36	36	10	2.463.200	2.430.900	400.560
MELKVEE	1.477	1.349	144	42.812.262	40.569.738	8.247.280
Ontbrekende sector	14	13	1	400.000	357.494	67.227
PAARDEN	53	39	8	3.673.300	2.407.226	373.233
PLUIMVEE	702	572	53	37.712.606	34.361.396	6.891.257
RUNDVEE mestkalveren	43	17	6	394.235	376.092	74.407
RUNDVEE Vlees en melk	2.632	2.433	355	61.885.688	57.422.366	11.740.710
TUINBOUW exclusief fruitteelt	1.273	1.241	318	80.487.716	73.241.024	16.102.096
VARKENS	780	744	73	29.816.340	27.893.677	5.901.773
VLEESVEE	75	72	14	2.108.752	1.996.229	343.306
TOTAAL	11.481	10.666	1.834	431.034.490	397.250.207	80.856.149

Tabel 27 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Deelsector	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
AKKERBOUW	386	386	157	22.101.343	20.700.883	3.751.157
ANDERE	58	53	15	6.413.887	6.354.755	1.246.792
ANDERE DIEREN	179	177	26	6.199.102	5.983.680	1.322.633
BIO	27	18	5	1.137.328	1.004.786	241.330
FRUITTEELT	376	374	105	22.847.517	21.260.654	4.675.461
GEMENGD dieren	210	190	30	5.710.556	5.398.380	1.048.769
GEMENGD gewassen	83	83	12	4.574.437	2.132.296	406.141
GEMENGD gewassen dieren	2.909	2.715	462	95.833.776	89.147.949	17.318.078
MACHINERING	36	36	10	2.463.200	2.430.900	400.560
MELKVEE	1.383	1.261	135	39.169.022	37.148.982	7.592.338
Ontbrekende sector	14	13	1	400.000	357.494	67.227
PAARDEN	50	37	7	2.973.300	2.262.268	351.489
PLUIMVEE	678	554	52	35.197.606	32.287.292	6.524.013
RUNDVEE mestkalveren	43	17	6	394.235	376.092	74.407
RUNDVEE Vlees en melk	2.531	2.335	340	59.549.324	55.197.621	11.321.416
TUINBOUW exclusief fruitteelt	1.240	1.208	306	79.611.856	72.626.944	16.003.289
VARKENS	775	739	70	29.675.520	27.760.095	5.880.235
VLEESVEE	74	71	13	2.063.752	1.951.229	336.556
TOTAAL	11.052	10.267	1.752	416.315.760	384.382.301	78.561.890

Tabel 28 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Deelsector	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
AKKERBOUW	261	115	15.180.184	14.249.971	2.770.703
ANDERE	48	13	6.162.502	6.103.370	1.209.084
ANDERE DIEREN	163	22	5.824.102	5.623.280	1.268.573
BIO	10	5	699.678	699.078	195.473
FRUITTEELT	271	96	16.435.330	15.645.355	3.833.166
GEMENGD dieren	133	24	3.350.556	3.159.196	709.088
GEMENGD gewassen	70	11	4.207.337	1.765.196	351.076
GEMENGD gewassen dieren	2.128	366	66.425.243	61.061.862	13.141.407
MACHINERING	25	7	1.575.900	1.556.600	267.240
MELKVEE	1.029	117	29.182.747	27.459.903	6.271.599
Ontbrekende sector	6	1	132.359	90.684	27.205
PAARDEN	21	6	1.992.672	1.381.007	219.300
PLUIMVEE	477	51	28.995.518	26.545.804	5.715.123
RUNDVEE mestkalveren	15	5	373.035	361.183	69.934
RUNDVEE Vlees en melk	1.968	288	47.982.988	44.237.534	9.743.975
TUINBOUW exclusief fruitteelt	899	249	58.055.906	53.473.719	13.118.101
VARKENS	561	64	20.765.672	19.314.426	4.612.716
VLEESVEE	52	7	1.380.902	1.361.879	248.153
TOTAAL	8.137	1.447	308.722.631	284.090.045	63.771.917

Tabel 29 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Deelsector	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
AKKERBOUW	261	115	15.180.184	14.249.971	2.770.703
ANDERE	48	13	6.162.502	6.103.370	1.209.084
ANDERE DIEREN	163	22	5.824.102	5.623.280	1.268.573
BIO	10	5	699.678	699.078	195.473
FRUITTEELT	271	96	16.435.330	15.645.355	3.833.166
GEMENGD dieren	133	24	3.350.556	3.159.196	709.088
GEMENGD gewassen	70	11	4.207.337	1.765.196	351.076
GEMENGD gewassen dieren	2.102	361	65.961.488	60.626.126	13.019.087
MACHINERING	25	7	1.575.900	1.556.600	267.240
MELKVEE	990	114	27.968.807	26.362.057	5.969.695
Ontbrekende sector	6	1	132.359	90.684	27.205
PAARDEN	21	6	1.992.672	1.381.007	219.300
PLUIMVEE	470	50	28.616.836	26.171.615	5.602.866
RUNDVEE mestkalveren	15	5	373.035	361.183	69.934
RUNDVEE Vlees en melk	1.934	283	47.381.822	43.664.007	9.575.879
TUINBOUW exclusief fruitteelt	896	248	58.039.506	53.457.319	13.113.181
VARKENS	559	63	20.695.672	19.244.426	4.600.716
VLEESVEE	52	7	1.380.902	1.361.879	248.153
TOTAAL	8.026	1.431	305.978.687	281.522.348	63.050.420

Het hoogste percentage, 20,8%, van het selectiebedrag, is bestemd voor de tuinbouw (exclusief fruitteelt), gevolgd door gemengde bedrijven met combinatie van gewassen en dieren met 20,6% en rundveebedrijven met zowel melkvee als vleesvee (15,2%). Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie is het laagst voor de sector akkerbouw (74%) en het hoogst voor de sector 'overige' (88%). De sector 'overige' bestaat vooral uit bedrijven met andere dieren dan pluimvee, runderen, varkens en paarden.

4.1.6 Aard van de investering zoals opgenomen in de bijlage van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw

Tabel 30 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Aard van de investering	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
15% AANKOOP MEERJARIG PLANTGOED	58	58	2.240.709	2.220.709	333.106
15% ONROEREND STRU- TUURVERBETERING	4.037	3.462	188.619.727	171.791.807	25.770.422
15% ONROEREND WETTELIJKE NORMEN MESTOPSLAG	315	290	17.866.908	16.429.393	2.464.409
15% ROEREND MINIMALE VERDUURZAMING	1.972	1.972	64.320.450	64.111.788	9.616.768
30% AANPLANT VAN BELOF- TEVOLLE FRUITVARIËTEITEN	24	24	1.046.324	1.046.324	313.897
30% AFVAL EN VOEDSELVER- LIES	41	41	2.691.602	2.691.602	807.481
30% ARBEIDSKWALITEIT en -VEILIGHEID	173	173	2.675.909	2.604.018	781.206
30% AUTOMATISATIE	975	889	31.853.396	28.413.825	8.400.440
30% BIODIVERSITEIT	67	67	3.397.734	3.163.817	949.145
30% BIOLOGISCHE LAND- BOUW	16	16	4.573.782	4.573.782	1.372.135
30% BODEMKWALITEIT	101	101	1.341.619	1.341.619	402.486
30% BOVENWETTELIJK DIE- RENWELZIJN	634	625	7.446.661	6.764.799	2.029.440
30% EMISSIES AMMONIAK FIJN STOF NOX	417	412	15.457.383	12.794.892	3.856.468
30% HERNIEUWBARE ENER- GIE: MATERIEEL EN INSTAL- LATIES	151	148	4.040.525	3.304.931	991.479
30% PRECISIELANDBOUW	140	140	2.224.517	1.432.900	429.870
30% PRIMAIRE ENERGIEBE- SPARING	1.320	1.262	50.685.247	47.326.952	14.197.051
30% RUIMTELIJKE KWALITEIT	111	110	3.660.967	3.309.911	992.973
30% VERWERKING EN VER- KOOP HOEVEPRODUCTEN	132	132	5.702.648	5.702.648	1.710.794
30% VOEDSELVEILIGHEID	51	51	713.628	587.863	176.359
30% WATERKWALITEIT en -KWANTITEIT	705	652	18.276.311	16.243.917	4.842.408
30% WINDENERGIE EN ZON- NEBOILER	41	41	2.198.445	1.392.711	417.813
TOTAAL	11.481	10.666	431.034.490	397.250.207	80.856.149

Tabel 31 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Aard van de investering	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
15% AANKOOP MEERJARIG PLANTGOED	54	54	2.100.923	2.100.923	315.139
15% ONROEREND STRUCTUURVERBETERING	3.880	3.330	180.593.423	165.167.130	24.776.720
15% ONROEREND WETTELIJKE NORMEN MESTOPLAG	305	280	17.219.704	15.789.858	2.368.479
15% ROEREND MINIMALE VERDUURZAMING	1.870	1.870	61.300.106	61.131.443	9.169.717
30% AANPLANT VAN BELOFTEVOLLE FRUITVARIËTEITEN	24	24	1.046.324	1.046.324	313.897
30% AFVAL EN VOEDSELVERLIES	41	41	2.691.602	2.691.602	807.481
30% ARBEIDSKWALITEIT en -VEILIGHEID	169	169	2.634.309	2.572.618	771.786
30% AUTOMATISATIE	931	849	30.933.936	27.537.430	8.137.521
30% BIODIVERSITEIT	65	65	3.386.734	3.152.817	945.845
30% BIOLOGISCHE LANDBOUW	15	15	4.568.382	4.568.382	1.370.515
30% BODEMKWALITEIT	99	99	1.330.119	1.330.119	399.036
30% BOVENWETTELIJK DIERENWELZIJN	613	604	7.219.964	6.566.237	1.969.871
30% EMISSIES AMMONIAK FIJN STOF NOX	408	403	15.205.437	12.551.461	3.783.438
30% HERNIEUWBARE ENERGIE: MATERIEEL EN INSTALLATIES	144	141	3.742.334	3.085.934	925.780
30% PRECISIELANDBOUW	130	130	2.113.317	1.386.450	415.935
30% PRIMAIRE ENERGIEBESPARING	1.284	1.226	50.188.679	46.924.902	14.076.436
30% RUIMTELIJKE KWALITEIT	109	108	3.552.448	3.209.773	962.932
30% VERWERKING EN VERKOOP HOEVEPRODUCTEN	131	131	5.693.648	5.693.648	1.708.094
30% VOEDSELVEILIGHEID	49	49	690.128	580.159	174.048
30% WATERKWALITEIT en – KWANTITEIT	692	640	17.927.799	15.920.380	4.756.809
30% WINDENERGIE EN ZONNEBOILER	39	39	2.176.445	1.374.711	412.413
TOTAAL	11.052	10.267	416.315.760	384.382.301	78.561.890

Tabel 32 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Aard van de investering	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
15% AANKOOP MEERJARIG PLANTGOED	39	1.636.914	1.636.914	245.537
15% ONROEREND STRUCTUURVERBETERING	2.082	102.196.213	92.674.054	13.901.109
15% ONROEREND WETTELIJKE NORMEN MESTOSLAG	237	14.391.009	13.293.784	1.994.068
15% ROEREND MINIMALE VERDUURZAMING	1.037	34.561.791	34.527.998	5.179.200
30% AANPLANT VAN BELOFTEVOLLE FRUITVARIËTEITEN	24	1.046.324	1.046.324	313.897
30% AFVAL EN VOEDSELVERLIES	41	2.691.602	2.691.602	807.481
30% ARBEIDSKWALITEIT en -VEILIGHEID	170	2.659.409	2.595.518	778.656
30% AUTOMATISATIE	873	31.247.130	28.338.853	8.377.948
30% BIODIVERSITEIT	63	3.363.532	3.129.615	938.885
30% BIOLOGISCHE LANDBOUW	16	4.573.782	4.573.782	1.372.135
30% BODEMKWALITEIT	94	1.287.619	1.287.619	386.286
30% BOVENWETTELIJK DIERENWELZIJN	614	7.413.540	6.739.745	2.021.924
30% EMISSIES AMMONIAK FIJN STOF NOX	403	15.347.883	12.716.131	3.832.839
30% HERNIEUWBARE ENERGIE: MATERIEEL EN INSTALLATIES	147	4.033.025	3.297.431	989.229
30% PRECISIELANDBOUW	103	1.694.617	1.248.650	374.595
30% PRIMAIRE ENERGIEBESPARING	1.239	50.472.270	47.227.481	14.167.209
30% RUIMTELIJKE KWALITEIT	108	3.649.448	3.306.773	992.032
30% VERWERKING EN VERKOOP HOEVEPRODUCTEN	127	5.677.148	5.677.148	1.703.144
30% VOEDSELVEILIGHEID	49	692.228	580.159	174.048
30% WATERKWALITEIT en -KWANTITEIT	637	18.081.804	16.159.256	4.819.335
30% WINDENERGIE EN ZONNEBOILER	34	2.005.345	1.341.210	402.363
Totaal	8.137	308.722.631	284.090.045	63.771.917

Tabel 33 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Aard van de investering	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
15% AANKOOP MEERJARIG PLANTGOED	39	1.636.914	1.636.914	245.537
15% ONROEREND STRUCTUURVERBETERING	2.080	102.130.213	92.608.054	13.891.209
15% ONROEREND WETTELIJKE NORMEN	235	14.208.009	13.110.784	1.966.618
15% ROEREND MINIMALE VERDUURZAMING	1.037	34.561.791	34.527.998	5.179.200
30% AANPLANT VAN BELOFTEVOLLE FRUITVARIËTEITEN	24	1.046.324	1.046.324	313.897
30% AFVAL EN VOEDSELVERLIES	41	2.691.602	2.691.602	807.481
30% ARBEIDSKWALITEIT en -VEILIGHEID	166	2.617.809	2.564.118	769.236
30% AUTOMATISATIE	839	30.356.781	27.485.285	8.121.878
30% BIODIVERSITEIT	61	3.352.532	3.118.615	935.585
30% BIOLOGISCHE LANDBOUW	15	4.568.382	4.568.382	1.370.515
30% BODEMKWALITEIT	94	1.287.619	1.287.619	386.286
30% BOVENWETTELIJK DIERENWELZIJN	602	7.214.564	6.561.037	1.968.311
30% EMISSIES AMMONIAK FIJN STOF NOX	395	15.098.937	12.475.700	3.760.710
30% HERNIEUWBARE ENERGIE: MATERIEEL EN INSTALLATIES	140	3.734.834	3.078.434	923.530
30% PRECISIELANDBOUW	103	1.694.617	1.248.650	374.595
30% PRIMAIRE ENERGIEBESPARING	1.213	50.103.301	46.867.652	14.059.261
30% RUIMTELIJKE KWALITEIT	107	3.549.448	3.206.773	962.032
30% VERWERKING EN VERKOOP HOEVEPRODUCTEN	127	5.677.148	5.677.148	1.703.144
30% VOEDSELVEILIGHEID	48	684.228	576.307	172.892
30% WATERKWALITEIT en -KWANTITEIT	626	17.758.292	15.843.744	4.736.143
30% WINDENERGIE EN ZONNEBOILER	34	2.005.345	1.341.210	402.363
Totaal	8.026	305.978.687	281.522.348	63.050.420

Het hoogste percentage (22,3%) van het selectiebedrag is bestemd voor investeringen in 'energiebesparing', gevolgd door onroerende investeringen met focus op structuurverbetering met 22,0% en investeringen gericht op automatisatie met 12,9%. Er zijn grote verschillen in het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie tussen de investeringen in de 15%- en 30%-subsidie categorie. Voor alle 30%-investeringen (met uitzondering van de 'precisielandbouw') schommelt het percentage tussen 97% en 100%. Voor precisielandbouw bedraagt dit 90%. Dit eerder lager percentage voor een 30%-investering is het gevolg van de 'geselecteerde 15.000 euro subsidiabele investeringskost'-filter die voor investeringen 'precisielandbouw' een groter effect heeft gehad dan voor de andere investeringen.

Voor 15%-investeringen valt een lager percentage, respectievelijk 56,1% en 56,5%, te noteren voor investeringen die gericht zijn op de structurele verbetering van onroerende en roerende aard. Voor 15%-investeringen die gericht zijn op de aankoop van meerjarig plantgoed en voor investeringen in een onroerend goed die worden verricht om te voldoen aan de wettelijke normen inzake mestopslag, bedraagt dit respectievelijk 77,9 en 83,0%.

4.1.7 Hoedanigheid van indieners

Tabel 34 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Type aanvrager	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
Enmanszaak	6.262	5.800	1.031	196.985.007	179.699.035	35.383.480
Maatschap (samenuitbating)	1.324	1.257	202	41.358.837	37.607.523	7.890.913
Machinerie	36	36	10	2.463.200	2.430.900	400.560
Sociale instelling (VZW)	16	16	2	199.800	199.800	34.245
Vennootschap - LV	2.542	2.321	346	86.903.240	81.885.180	16.661.272
Vennootschap - BVBA	1.117	1.055	206	91.651.191	84.936.636	18.266.065
Vennootschap -EBVBA	71	69	12	5.085.590	4.815.872	1.015.356
Vennootschap -GCV	46	46	5	2.512.200	2.267.888	426.273
Vennootschap - NV	55	54	11	3.208.425	2.767.674	651.204
Vennootschap - Rest: CVBA; CVOA; VOF	12	12	9	667.000	639.700	126.780
Totaal	11.481	10.666	1.834	431.034.490	397.250.207	80.856.149

Tabel 35 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Type aanvrager	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aantal aanvragen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
Eenmanszaak	5.938	5.499	969	185.920.812	170.084.939	33.702.810
Maatschap (samenuitbating)	1.256	1.194	196	38.805.597	35.254.330	7.419.057
Machinerie	36	36	10	2.463.200	2.430.900	400.560
Sociale instelling (VZW)	16	16	2	199.800	199.800	34.245
Vennootschap - LV	2.514	2.295	336	86.256.655	81.272.593	16.562.775
Vennootschap - BVBA	1.114	1.052	204	91.493.406	84.778.851	18.242.397
Vennootschap -EBVBA	68	66	11	4.955.590	4.685.872	995.856
Vennootschap -GCV	46	46	5	2.512.200	2.267.888	426.273
Vennootschap - NV	52	51	10	3.041.500	2.767.430	651.136
Vennootschap - Rest: CVBA; CVOA; VOF	12	12	9	667.000	639.700	126.780
Totaal	11.052	10.267	1.752	416.315.760	384.382.301	78.561.890

Tabel 36 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Type aanvrager	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
Eenmanszaak	4.299	773	137.759.491	124.681.865	27.060.780
Maatschap (samenuitbating)	1.029	168	33.927.746	31.162.673	6.907.502
Machinerie	25	7	1.575.900	1.556.600	267.240
Sociale instelling (VZW)	9	1	149.000	149.000	26.625
Vennootschap - LV	1.834	289	64.927.446	61.051.164	13.518.969
Vennootschap - BVBA	808	178	63.026.209	58.837.977	14.348.549
Vennootschap -EBVBA	38	10	2.506.640	2.306.669	638.976
Vennootschap -GCV	43	4	2.222.200	1.977.888	382.773
Vennootschap - NV	45	10	2.044.500	1.810.010	507.523
Vennootschap - Rest: CVBA; CVOA; VOF	7	7	583.500	556.200	112.980
Totaal	8.137	1.447	308.722.631	284.090.045	63.771.917

Tabel 37 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Type aanvrager	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aantal geselecteerde aanvragen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
Eenmanszaak	4.217	760	135.967.987	122.958.879	26.585.196
Maatschap (samenuitbating)	1.002	166	32.990.506	30.333.162	6.666.148
Machinerie	25	7	1.575.900	1.556.600	267.240
Sociale instelling (VZW)	9	1	149.000	149.000	26.625
Vennootschap - LV	1.832	288	64.912.246	61.035.964	13.514.409
Vennootschap - BVBA	808	178	63.026.209	58.837.977	14.348.549
Vennootschap -EBVBA	38	10	2.506.640	2.306.669	638.976
Vennootschap -GCV	43	4	2.222.200	1.977.888	382.773
Vennootschap - NV	45	10	2.044.500	1.810.010	507.523
Vennootschap - Rest: CVBA; CVOA; VOF	7	7	583.500	556.200	112.980
Totaal	8.026	1.431	305.978.687	281.522.348	63.050.420

Het hoogste percentage, nl. 42,2% van het selectiebedrag is bestemd voor aanvragen door eenmanszaken, gevolgd door BVBA's met 22,8%, landbouwvennootschappen (LV) met 21,4% en maatschappen (= samenuitbatingen) met 10,6%. Wat het aantal geselecteerde aanvragen betreft, is het beeld enigszins anders: 52,5% van de geselecteerde aanvragen werd ingediend door een eenmanszaak, 22,8% door een landbouwvennootschap, 12,5% door een maatschap en slechts 10,1% door een BVBA. Er is weinig verschil tussen het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie op grond van de hoedanigheid van de aanvragers.

4.1.8 Top vijf volgens selectiebedrag

Tabel 38 Ingediende steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Investeringsstype	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
Ruwbouw	383	339	64.592.964	63.843.345	9.576.502
Melkinstallatie excl. melkkoeltank: melkrobot	86	68	10.571.703	10.309.632	3.092.890
Isolatie	276	276	11.264.053	9.999.451	2.999.835
Frigido/koelcel: energiebesparende of hfk-vrije koeltechnieken	34	33	8.722.081	8.722.081	2.616.624
Natriumdampampen en metaalhalidelampen	58	58	7.667.559	7.641.617	2.292.485

Tabel 39 Ingediende steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Investeringsstype	Aantal ingediende investeringslijnen	Aantal ingediende investeringslijnen na correctie 0-lijnen	Aangevraagde investeringskost	Subsidiabele investeringskost	Gevraagde subsidie (15% of 30% subsidiabele investeringskost)
Ruwbouw	365	323	61.295.916	60.613.353	9.092.003
Melkinstallatie excl. melkkoeltank: melkrobot	82	65	10.114.903	9.852.832	2.955.850
Isolatie	272	272	11.055.640	9.791.038	2.937.311
Frigo/koelcel: energiebesparende of hfk-vrije koeltechnieken	34	33	8.722.081	8.722.081	2.616.624
Natriumdampampen en metaalhalidelampen	58	58	7.667.559	7.641.617	2.292.485

Tabel 40 Geselecteerde steunaanvragen waarbij geen rekening wordt gehouden met herkansing

Investeringsstype	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
Ruwbouw	168	30.262.011	30.040.664	4.506.100
Melkinstallatie excl. melkkoeltank: melkrobot	68	10.571.703	10.309.632	3.092.890
Isolatie	272	11.239.353	9.975.442	2.992.633
Frigo/koelcel: energiebesparende of hfk-vrije koeltechnieken	33	8.722.081	8.722.081	2.616.624
Natriumdampampen en metaalhalidelampen	57	7.665.959	7.640.017	2.292.005

Tabel 41 Geselecteerde steunaanvragen waarbij rekening wordt gehouden met herkansing (dossiers die herkanst werden, worden niet opgenomen)

Investeringsstype	Aantal geselecteerde investeringslijnen	Aangevraagde kost	Subsidiabele investeringskost	Selectiebedrag
Ruwbouw	168	30.262.011	30.040.664	4.506.100
Melkinstallatie excl. melkkoeltank: melkrobot	65	10.114.903	9.852.832	2.955.850
Isolatie	269	11.040.940	9.777.029	2.933.109
Frigo/koelcel: energiebesparende of hfk-vrije koeltechnieken	33	8.722.081	8.722.081	2.616.624
Natriumdampampen en metaalhalidelampen	57	7.665.959	7.640.017	2.292.005

In de top vijf staan vier 30%-investeringsen en één 15%-investering. Voor de 15%-investering ruwbouw is de gemiddelde leeftijd van de aanvrager 36,2 jaar. De mediaan hier bedraagt 35,5 jaar. 96% van de aanvragers waarbij ruwbouw geselecteerd werd, zijn jonger dan 50 jaar. 69% is jonger dan 40 jaar. Geen enkele aanvraag voor ruwbouw werd geselecteerd voor aanvragers van 53 jaar of ouder. Algemeen is in de 15%-investeringsen, die een lagere score hebben op duurzaamheid, de leeftijd van de aanvrager een belangrijke factor die bepaalt of de investeringslijn al dan niet geselecteerd wordt. Op deze wijze wordt vorm gegeven aan de beleidsdoelstelling om verjonging in de landbouwsector aan te moedigen.

Het percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie verschilt sterk tussen de 15%-investeringsen en de 30%-investeringsen in de top vijf. Terwijl deze voor de vier 30%-investeringsstypes in de top vijf quasi 100% bedraagt, is dit voor de ruwbouw slechts 49,6%.

4.1.9 Leeftijd

Tabel 42 Percentage selectiebedrag/gevraagde subsidie (hierna selectiepercentage genoemd) opgedeeld per leeftijdscategorie en volgens de aard van de investeringen zoals vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw.

Aard van de investering	<40	40-45	45-50	50-55	55-60	> 60	Totaal
30% AANPLANT VAN BELOFTEVOLLE FRUITVARIËTEITEN	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
30% AFVAL EN VOEDSELVERLIES	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		100,0
30% ARBEIDSKWALITEIT en –VEILIGHEID	99,7	98,7	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7
30% AUTOMATISATIE	99,8	100,0	99,7	99,3	100,0	100,0	99,8
30% BIODIVERSITEIT	99,8	100,0	96,8	100,0	100,0	100,0	98,9
30% BIOLOGISCHE LANDBOUW	100,0	100,0	100,0	100,0			100,0
30% BODEMKWALITEIT	98,2	100,0	93,2	91,3	100,0	100,0	96,8
30% BOVENWETTELIJK DIERENWELZIJN	100,0	100,0	100,0	99,3	100,0	100,0	99,9
30% EMISSIES AMMONIAK FIJN STOF NOX	99,6	100,0	98,3	98,8	100,0	100,0	99,4
30% HERNIEUWBARE ENERGIE: MATERIEEL EN INSTALLATIES	99,5	100,0	100,0	100,0	100,0		99,8
30% PRECISIELANDBOUW	90,4	100,0	88,9	88,7	65,5		90,1
30% PRIMAIRE ENERGIEBESPARING	99,9	99,9	99,9	99,8	99,6	100,0	99,9
30% RUIMTELIJKE KWALITEIT	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0		99,9
30% VERWERKING EN VERKOOP HOEVEPRODUCTEN	99,9	100,0	99,4	99,3	100,0	100,0	99,7
30% VOEDSELVEILIGHEID	99,1	100,0	100,0	100,0	100,0		99,3
30% WATERKWALITEIT en –KWANTITEIT	99,6	99,5	99,9	99,3	97,1	100,0	99,6
30% WINDENERGIE EN ZONNEBOILER	88,3	100,0	97,6	98,7	100,0		97,6
15% AANKOOP MEERJARIG PLANTGOED	44,3	93,7	93,0	84,2	91,4		77,9
15% ONROEREND STRUCTUURVERBETERING	68,4	49,5	43,3	34,7	31,0	32,0	56,1
15% ONROEREND WETTELIJKE NORMEN MESTOPSLAG	99,8	74,4	61,0	46,5	90,2	32,9	83,0
15% ROEREND MINIMALE VERDUURZAMING	83,5	58,0	34,3	29,3	1,1	0,0	56,5
Eindtotaal	87,6	80,2	71,6	65,9	70,0	64,7	80,3

Alle 30%-investeringen hebben een selectiepercentage tussen de 96,8% en 100%, met uitzondering van het thema precisielandbouw (90,1%). Dit is te wijten aan de “15.000 euro”-filter op de investeringen die onder het thema precisielandbouw vallen. Er is zo goed als geen leeftijdseffect waar te nemen bij de investeringen met 30% steun.

Het beeld is enigszins anders bij de investeringen met 15% steun. Hier is een sterk leeftijdseffect waar te nemen. Hoe jonger de aanvrager van de subsidie is, hoe groter het selectiepercentage. Dit is het sterkst waarneembaar bij de ‘roerende investeringen met minimale duurzaamheid’. Daar daalt het selectiepercentage geleidelijk van 83,5% voor de jonge landbouwers (landbouwers jonger dan 40 jaar) naar 0 % voor landbouwers binnen de leeftijdscategorie ouder dan 60 jaar. Hetzelfde leeftijdseffect, maar minder uitgesproken, kan worden vastgesteld bij de investeringen in een onroerend goed gericht op de realisatie van een structuurverbetering. Daar daalt het selectiepercentage geleidelijk van 68,4% voor landbouwers jonger dan 40 jaar naar 32,0% voor landbouwers ouder dan 60 jaar.

Door de wet van de kleine aantallen zijn er binnen de subsidie categorie 15% ‘aankoop van meerjarig plantgoed’ en ‘onroerend wettelijke normen mestopslag’ twee afwijkende resultaten. Bij ‘aankoop van meerjarig plantgoed’ voor de leeftijdscategorie jonger dan 40 jaar, zijn er slechts 15 aangevraagde investeringslijnen voor een gevraagde subsidie van 96.666 euro. Hetzelfde geldt voor investeringen in een onroerend goed die gericht zijn op de naleving van de wettelijke normen met betrekking tot mestopslag. Voor de leeftijdscategorie 55-60 jaar zijn er slechts 12 aangevraagde investeringslijnen voor een bedrag van 76.500 euro.

Het leeftijdseffect bij ‘aankoop van meerjarig plantgoed’ is minder uitgesproken. Dit is duidelijk wel het geval bij ‘onroerend wettelijke normen mestopslag’. Daar daalt het selectiepercentage van 99,8% voor de landbouwers jonger dan 40 jaar naar 32,9% voor landbouwers ouder dan 60 jaar.

4.2 STEUNAANVRAGEN VOOR OVERNAME DOOR DE JONGE LANDBOUWER

4.2.1 Algemeen

Er werden 159 unieke aanvragen ingediend in 2016. Zes hiervan werden, al dan niet na herkansing, niet geselecteerd.

4.2.2 Overzicht per provincie

Tabel 43 Aantal unieke aanvragen en het aantal geselecteerde aanvragen voor overnamesteun opgedeeld per provincie

Provincie	Aantal unieke aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Antwerpen	35	35
Limburg	26	26
Oost-Vlaanderen	27	25
Vlaams-Brabant	14	14
West-Vlaanderen	57	53
Totaal	159	153

De meeste steunaanvragen voor overnames situeren zich in de provincie West-Vlaanderen (34,6%), gevolgd door de provincie Antwerpen (22,9%).

4.2.3 Overzicht per sector

Tabel 44 Aantal unieke aanvragen en het aantal geselecteerde aanvragen voor overnamesteun opgedeeld per sector

Sector	Aantal unieke aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
AKKERBOUW	38	34
GEMENGD	48	48
OVERIGE	7	5
PLUIMVEE	4	4
RUNDVEE	39	39
TUINBOUW	19	19
VARKENS	4	4
Totaal	159	153

De meeste bedrijven die overgenomen worden, zijn gemengde bedrijven (31,4%), gevolgd door rundveebedrijven (25,5%) en akkerbouwbedrijven (22,2%).

4.2.4 Overzicht per type overname

Tabel 45 Aantal unieke aanvragen en het aantal geselecteerde aanvragen voor overnamesteun opgedeeld per type overname

Type overname	Aantal unieke aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
Overname van aandelen	56	56
Overname van de bedrijfsbekleding van een eenmanszaak	54	52
Overname van de bedrijfsbekleding van een maatschap (samenuitbating)	49	45
Totaal	159	153

In 36,6% van de gevallen vindt de overname plaats in de vorm van aandelen, gevolgd door de overname van de bedrijfsbekleding van een eenmanszaak (34,0%) en de overname van de bedrijfsbekleding van een maatschap (29,4%).

4.2.5 Overzicht per leeftijd

Tabel 46 Aantal unieke aanvragen en het aantal geselecteerde aanvragen voor overnamesteun opgedeeld per leeftijd

Leeftijd	Aantal unieke aanvragen	Aantal geselecteerde aanvragen
19	1	1
20	6	6
21	6	6
22	8	8
23	10	9
24	16	14
25	14	14
26	19	17
27	18	17
28	9	9
29	8	8
30	5	5
31	4	4
32	10	10
33	6	6
34	2	2
35	3	3
36	3	3
37	4	4
38	4	4
39	3	3
Totaal	159	153

De meeste overnemers (40,5%) zijn tussen de 24 en 27 jaar oud.

4.3 STEUNAANVRAGEN VLIF WAARBORG

In 2015 werd bij 1 steunaanvraag voor een investeringsproject een waarborg gevraagd. Daarbij werd ook waarborgadvies gevraagd.

4.4 STEUNAANVRAGEN VOOR NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

Er werd in 2015 geen steunaanvraag ingediend in het kader van niet-productieve investeringen.

4.5 STEUNAANVRAGEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN

Er werd in 2015 geen steunaanvraag ingediend in het kader van een ontwikkeling van een klein landbouwbedrijf.

4.6 STEUNAANVRAGEN INGEDIEND NAAR AANLEIDING VAN OPROEPEN

4.6.1 Projectsteun voor innovaties in de landbouw

In 2015 was er geen oproep voor de maatregel projectsteun voor innovaties in de landbouw.

4.6.2 Steunverlening aan de agrovoedingssector

In 2015 was er geen oproep voor de agrovoedingssector.

4.6.3 Steunverlening aan omkaderingssector

Zie hoofdstuk 2, punt3.

BIJLAGE I

Detail toegekende steun voor uitgevoerde investeringen		
Rijlabels	Som van Aantal verrichtingen	Som van Subsidiabele kost (euro)
Aankoop hoeve	17	2.245.971,97
Overige	17	2.245.971,97
Aankoop AEA-vleesvarkensstal	3	566.806,33
Aankoop AEA-zeugenstal	1	17.749,76
Aankoop bedrijfsgebouwen	6	1.090.845,06
Aankoop jongveestal (melkvee)	1	18.346,67
Aankoop loods	2	157.524,28
Aankoop melkveestal	1	87.360,00
Aankoop serre	1	210.000,00
Aankoop sleufsilos	1	1.841,34
Aankoop vleesveestal	1	95.498,53
Andere bedrijfsverbeteringen	1201	23.935.053,40
Milieu	642	13.190.698,36
Bijkomende mestopslagcapaciteit	15	508.523,58
Bijkomende mestopslagcapaciteit (drijfmest)	22	810.854,31
Bijkomende mestopslagcapaciteit (vaste mest)	56	254.198,62
Opslag verontreinigd water / vetafscheider	7	87.709,76
Opvang/hergebruik beregeningswater	26	586.917,21
Rationeel afvalbeheer	1	2.909,50
Sleufsilos	218	6.821.821,39
Waterreservoir	271	3.645.869,01
Waterzuiveringsinstallatie	26	471.894,98
Overige	559	10.744.355,04
Binnenpiste	1	40.583,98
Containerveld	25	2.335.243,43
Erf- en andere verharding	478	7.025.159,16
Hydrokoeling	1	19.800,00
Kadaveropslag	4	17.770,30
Krachtvoedersilo	8	44.917,21
Laad- en loskade	5	115.249,78
Mestscheider	3	87.624,48
Opraap - neerzetrobot	3	152.574,42
Plantrobot	2	80.250,00
Stellingteelt	7	506.690,58

Terreinuitrusting (omheining, poort, ...)	18	170.139,05
Verbetering bedrijfshygiëne	1	6.630,40
Verplaatsbare scheidingswand	1	1.590,00
Verwarming op steenkool	2	140.132,25
Bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen	1932	248.230.335,63
Biologische teelt	11	1.194.943,67
Biologische geitenhouderij	7	487.118,57
Biologische melkveehouderij	2	242.991,57
Biologische pluimveehouderij	2	464.833,53
Dierenwelzijn	94	3.055.648,16
Bouwen/(her)inrichten konijnenstal met parkhuisvesting	1	27.386,00
Groepshuisvesting kalveren	3	300.808,22
Herinrichten legkippenstal met verrijkte kooien	2	218.616,28
Herinrichten legkippenstal met voliëre- of grondhuisvesting	2	519.250,08
Herinrichten zeugenstallen met groepshuisvesting	14	466.125,44
keerband (bescherming schoft in ligbox)	1	5.303,87
Koeborstel	15	41.245,20
Verbeteren stalklimaat (ventilatie, isolatie, verwarming)	56	1.476.913,07
Diversificatie	5	98.164,99
Hoeveproducten andere (gebouwen)	1	46.474,47
Hoevevlees (gebouwen)	3	50.525,09
Hoevezuivel (gebouwen)	1	1.165,43
Milieu	421	113.961.124,21
AEA-biggenstal	61	14.279.715,15
AEA-fokvarkensstal (alle categorieën)	5	3.088.248,44
AEA-kraamstal	47	10.136.676,72
AEA-legkippenstal met verrijkte kooien	2	3.275.461,50
AEA-legkippenstal met voliëre- of grondhuisvesting	11	8.809.599,93
AEA-moederdierenstal	4	1.370.637,27
AEA-opfokstal voor slachtkuiken(groot)ouderdieren	4	1.635.973,20
AEA-vleeskuikenstal	36	14.122.434,62
AEA-vleesvarkensstal	76	26.295.992,23
AEA-zeugenstal	74	23.399.134,29
Afbreken serres in combinatie met nieuwbouw	1	26.690,81
Ander energiescherm	4	61.647,81

Brijvoeding	4	430.047,74
Eerste energiescherm	33	1.670.929,04
Gasverwarmingsinstallatie	12	921.160,41
Geur- en stofbestrijding	2	97.537,98
Kasomhulling	7	455.238,14
Luchtwater	2	110.387,94
Micro WKK	2	118.071,54
Rookgascondensor	1	17.250,00
Rookgasreiniging	1	41.661,26
Verwarming op biobrandstoffen	16	882.604,44
Warmtebuffer	2	147.934,63
Warmtepomp	8	148.814,62
WKK-installatie op gas of biobrandstof	6	2.417.274,50
Overige	1401	129.920.454,60
Afstrooimachine	1	16.500,00
Automatisering en sturing	22	695.743,34
Bakkenvuller	5	91.581,25
Bewaar- en machineloods	310	26.795.272,19
Bouw/Inrichting pluimveestal	2	464.592,57
Bouwen/Inrichten champignonkwekerij	2	801.788,92
Bouwen/Inrichten jongveestal (melkvee)	110	5.388.408,98
Bouwen/Inrichten jongveestal (vleesvee)	41	2.924.879,45
Bouwen/Inrichten kalverstal (vleesvee)	5	443.821,47
Bouwen/Inrichten melkveestal	235	44.920.890,61
Bouwen/Inrichten serre	71	12.525.205,82
Bouwen/Inrichten vleesveestal	71	8.817.974,40
Buffertafel	3	84.334,12
Containerveld in serre	6	448.271,58
Draaitafel	1	2.480,00
Elektriciteitscabine	14	530.724,50
Frigo - Koelcel	80	5.807.935,30
Geitenstal	7	1.662.653,37
Hertenstal	2	200.263,72
Huisvesting personeel	20	763.171,43
Inpotmachine - oppotmachine (vaste constructie)	8	495.133,03
Isolatie en ventilatie bewaarruimte	8	344.010,04
Kalverdrinkautomaat	11	140.699,15
Kantoorruimte	10	179.987,37

Klimaatcomputer	9	146.309,78
Koematrassen	19	159.351,00
Konijnenstal	1	73.497,05
Krachtvoederautomaat	17	235.169,11
Krachtvoederbox	1	1.454,00
Ligboxen	5	39.966,48
Melkcarousel	3	404.338,46
Melkinstallatie	99	6.382.284,38
Melkrobot	21	2.379.407,53
Melktank	75	1.726.999,76
Mestschuif (vaste constructie)	2	28.150,22
Noodstroomgroep (vast)	20	294.764,38
Plastiek tunnels (niet verplaatsbaar)	4	508.193,23
Sanitair sas	3	19.949,92
Schapestal	1	101.925,68
Sorteerinstallatie	16	751.440,45
Stalgordijnen	4	15.188,84
Steenkoolbunker	1	9.171,80
Transportband (vast)	2	45.892,00
Trekcellen voor witloof	1	332.211,93
Vernieuwing daken van hoeven met cultuurhistorisch karakter	3	228.095,90
Verticale ventilatie voor serres	1	2.133,56
Voederbak (stalinrichting)	5	55.980,00
Voorzieningen voor personeel (gebouwen)	21	592.355,55
Was - en/of verpakkingslijn	10	436.429,32
Weegbrug	6	170.714,54
Windscherm in stal	4	28.156,71
Witloofloods	2	204.600,41
Eerste installatie	149	23.413.505,79
Overige	149	23.413.505,79
Aankoop materieel bij vestiging	10	300.338,76
Aankoop vee bij vestiging	7	331.203,77
Aankoop voorraden bij vestiging	1	15.000,00
Overname aandelen vestiging	54	8.325.218,25
Overname bij vestiging	77	14.441.745,01
Materieel, vee en aanplantingen	1891	50.001.323,63
Diversificatie	30	634.946,30
Hoevevlees (materieel)	7	102.206,12

Hoevezuivel (materieel)	12	228.271,54
Maal- en menginstallatie	11	304.468,64
Milieu	45	882.027,53
Erosieploeg	5	56.172,50
Geavanceerde spuitmachine	2	242.850,00
Machines voor directinzaai	3	59.949,00
Mechanische onkruidbestrijding	13	135.566,73
Mestinjecteur	12	282.237,73
Waterbehandeling	10	105.251,57
Overige	1816	48.484.349,80
(dubbelwandige) mazouttank	13	24.903,63
Aalton - vacuümtank	27	1.173.595,81
Aankoop duurzame planten	6	145.448,16
Aardappel stortbak	10	628.550,00
Aardappelplanter	5	209.932,80
Aardappelrooier	7	1.056.991,51
Aardappelweger	1	4.850,00
Afdekzeilen voor sleuvsilo	20	56.217,43
Afkalfdetectie	2	7.528,00
Balenpers	2	83.000,00
Bedrijfswagen	1	33.106,27
Bijzondere plantaardige productie	1	1.942,16
Bloemkooloogstmachine	1	40.000,00
Buitenberegening en -fertigatie - druppelbevloeiing - druppelinstallatie	21	335.546,47
Compressor	4	7.034,42
Deense kar	2	25.195,00
Diepgronder - diepwoeler	13	78.257,95
Gangbare fruitvariëteiten	35	559.039,33
Gietwagen	1	12.630,93
GPS	37	534.507,14
Groentewastrommel	2	11.039,80
Grondboor	2	6.375,00
Grondfrees	21	229.553,70
Hakselaar	2	28.050,00
Halsbanden voor koeherkenning	3	13.875,63
Hefmast / frontlader	33	226.651,41
Heftruck	14	245.106,16
Heteluchtblazer	5	7.558,84

Hogedrukreiniger	27	92.040,99
Hooi- en inkuilmachines	60	841.494,42
Inpotmachine - oppotmachine (mobiel)	7	138.374,10
Inschuurmachine (aardappelen)	8	286.000,00
Insnijmachine	4	34.280,00
kalverhutten	26	116.134,87
Kantoormaterieel	3	2.318,64
Kersen, pruimen, druiven, ...	10	212.856,22
Kipper	33	1.210.905,84
Kistenklem	2	5.118,00
Klauwverzorgingsbox	21	83.247,57
Kluitenrooier / boomroomachine	4	103.395,00
Kniklader - Telescooplader - verreiker - wiellader - bulldozer - bobcat	164	7.811.245,01
Knolselderrooier	3	54.249,61
Koolplanter	15	146.312,30
Kuilhapper	24	143.469,43
Kuilverdeler	2	9.500,00
Landrol	5	28.811,82
Maaidorser	1	123.000,00
Maaier - Kneuzer	18	294.364,88
Maaier / klepelmaaier	35	356.762,01
Materiaal voor kunstmatige inseminatie	1	960,00
Melktaxi	6	16.070,33
Mengvoederwagen	113	4.403.362,38
Mestmixer	32	146.937,40
Mestrobot	28	356.260,51
Mestschuif (mobiel)	11	60.351,08
Meststofstrooier	28	231.331,73
Mestverspreider	13	357.045,66
Nieuwe fruitvariëteiten	11	301.162,41
Noodstroomgroep (mobiel)	11	86.960,99
Oogstband	5	70.729,11
Oogstprotectie fruit	26	837.201,27
Oogstwagen	6	148.924,00
Oogstwagens	13	203.153,78
Opraapwagen	3	266.300,00
Oprolmachine	3	26.071,49
Paloxen	37	967.506,20

PC	7	10.092,87
Planter (boomkwekerij)	1	9.605,00
Plastiek tunnels (verplaatsbaar)	17	573.606,32
Ploeg / schijfploeg	21	302.401,33
Pluktrein	1	6.174,59
Plukwagen	21	752.443,43
Pomp	11	80.475,53
Preiplanter	6	91.607,80
Preirooier	13	396.335,00
Regenhaspel	10	183.519,66
Runderscheermachine	4	1.679,91
Schorsenerenrooier	1	17.500,00
Schudegge / rotoegge	31	476.255,28
Slaplanter	1	23.000,00
Snoeiapparaat	7	26.720,13
Spitmachine	4	66.157,00
Spruitenplukker	8	778.650,00
Spuitmachine / sproeier	52	1.539.425,58
Stappenteller / tochtigheidsdetectie	20	191.791,64
Steunmateriaal	51	446.611,33
Stikstofcontainer	1	3.458,80
Stroblazer (mobiele)	18	220.957,38
Strohakselaar	3	28.291,00
Tankwagen	2	27.476,85
Tape machine	1	4.500,00
Tractor	194	12.830.182,65
Transportband (mobiel)	4	123.872,62
Transportwagen - vrachtwagen - bestelwagen	20	616.951,16
Tray's	16	536.818,16
Vastetandcultivator	31	346.158,00
veegmachine - borstelmaschine - voerschuif	33	136.179,03
Veewagen	16	163.992,04
Ventilatiekanalen	2	3.358,00
Verrijdbare tafel	2	7.088,20
Voederbak (machine)	5	49.300,16
Voetbad / ontsmettingsbad	8	14.758,46
Vogelschrikapparatuur	10	350.635,08
Voorzieningen voor personeel (materieel)	5	7.029,01

Weegsysteem	9	95.708,01
Weidebloter	4	10.727,00
Weidesleep	3	8.573,00
Werktuigdrager	1	95.200,00
Zaagselstrooier	6	81.557,80
Zaaimachine	25	386.828,39
verbreding	132	5.130.841,93
Diversificatie	132	5.130.841,93
Detailverkoop (gebouwen)	3	7.839,45
Detailverkoop (materieel)	21	335.062,26
Fotovoltaïsche zonnecellen en zonneboilers	71	4.193.877,16
Hoevertoerisme (gebouwen)	1	94.817,68
Hoevertoerisme (materieel)	1	12.601,35
Inrichting van bedrijfsruimten voor zorgvragers	1	28.755,39
Koolzaadpers	1	32.773,71
Machines landschapsbeheer	2	26.900,00
Openstellen bedrijf voor dagrecreatie (gebouwen)	2	46.699,02
Windmolens	1	38.000,00
Zonneboiler	28	313.515,91
Eindtotaal	5322	352.957.032,35